

2026-06-21

Hej Folkkampanjmedlemmar!

I det här brevet följer lite utförligare information om det som jag tar upp i mejlet. Här finns också en hel del länkar till sidor och rapporter som kan vara av intresse.

Almedalen

22 – 26 juni pågår årets Almedals-vecka. FMKK kommer att finnas där med bokbord och solflaggor. Program för veckans föreläsningar, seminarier mm finns här:

<https://almedalsveckan.info/rg/almedalsveckan/officiellt-program/program-2026>

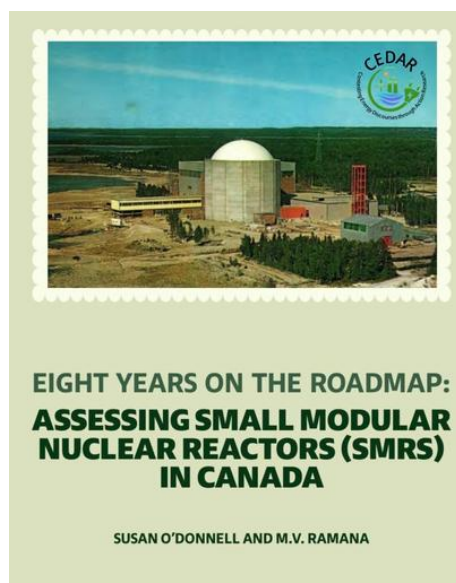
Bland andra har Stiftelsen Byggekologi flera intressanta arrangemang på energitemat. De kommer att live-sändas och också gå att titta på i efterhand. Information finns här:

<https://byggekologi.com/>

Hvorfor atomenergi ikke kan løse klimakrisen

Vår systerorganisation i Norge, Aksjon mot atomkraft (AMA), ordnar 19 augusti klockan 18.00 ett möte med den kanadiske professorn M. V. Ramana (föreläsning på engelska) och efterföljande paneldiskussion med norska experter. Mötet sänds digitalt och spelas också in. Länkar till mötet och till inspelningen hittar du så småningom på AMA:s hemsida <https://mot-atomkraft.no/>.

Ramanas mest kända bok är *Nuclear is not the Solution: The Folly of Atomic Power in the Age of Climate Change*. Utöver de rent uppenbara skälen mot kärnkraft som en klimatlösning (kostnader, tidsplaner, avfallshantering, urangruvor och bränslehantering, koppling till kärnvapen mm) tar han även upp krafterna bakom kärnkrafts- och SMR-propagandan, den politiska och ekonomiska eliten. Han skriver "Utöver de många oönskade effekterna finns det därför ytterligare ett skäl att motverka en utbyggnad av kärnkraften, nämligen att begränsa dessa eliters makt och rikedom" och "En energiomställning kan fungera som en hävstång för att begränsa kapitalets makt, vilket är avgörande om vi ska kunna övervinna det nuvarande expansiva systemet och undvika att överväldigas av de många ekologiska kriser som vi står inför idag."

Tillsammans med Susan O'Donnell har han 2026 gett ut rapporten "[Eight years on the roadmap: Assessing small modular nuclear reactors \(SMRs\) in Canada](#)".

Det är en genomgång av Kanadas SMR-ambitioner. Kort sammanfattning: det har inte gått enligt plan och det har kostat staten tiotals miljarder.

Den som har gott om tid kan också lyssna till Ramana på Youtube i podcasten: "[Pronuclear propaganda and our future](#)".

Folkfest för fred och klimat 5 september i Göteborg

Lördag 5 september 14.00 - 23.00. Frihamnen Arena på Bananpiren i Göteborg med flera scener och evenemangsplatser. Gala med artister, husband och inspirerande talare. Under dagen kommer det att sjuda av aktiviteter. Café med en mindre scen, plats för fördjupande samtal om fred och klimat, musik, foodtrucks med världens mat, körsång, slagverk, barnverksamhet, dans, konstinstallationer och spännande happenings.

FMKK kommer att vara där med bokbord och eventuellt också föredrag. (om du bor i Göteborg och vill hjälpa till med bokbordet, hör av dig till info@folkampanjen.se)

Flera orter runt om i landet kommer att ha arrangemang under augusti månad på temat Folkfest för fred och klimat. Hela projektet kulminerar med den stora galan i Göteborg. På www.folkfestfredklimat.se kan du se vilka orter som arrangerar folkfester och hur programmet i Göteborg ser ut. Och köpa biljett till 5 september.

Kärnkrafts-nej i Karlshamn

Söndag 14 juni röstade Karlshamnsborna nej till etablering av kärnkraftverk i kommunen. Det är företaget Kärnfull Next, numera Studsvik, som har pekat ut möjliga platser. Återstår att se vad bolaget får för besked av kommunerna Valdemarsvik och Nyköping när de går vidare med sina ansökningar där.

Kärnkraftsplanerna vid Ringhals

Länsstyrelsen har beslutat att upphäva delar av naturreservatet Biskopshagen på Värö för att Videberg Kraft ska kunna bygga sina planerade SMR:er. Länsstyrelsens motivering var att det är viktigare med ny kärnkraft än med bevarat naturreservat. Beslutet kommer att överklagas av Värna Värö med flera. Även FMKK ska överklaga.

Videberg Kraft har nu meddelat att de vill bygga SMR:er från Rolls Royce. Tre stycken på 470 MW vardera (faller egentligen utanför SMR som definieras som reaktorer på max 300 MW). Ska bli intressant att se vad Rolls Royce har utlovat i tid och kostnader.

Nya kärnkraftslagar

Riksdagen har under senaste året tagit en rad beslut om lagar som regeringen hoppas ska påskynda kärnkraftsbyggandet.

Lag (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft trädde i kraft 1 augusti 2025.

Hittills har ansökningar kommit in från

Videberg Kraft för 1200 - 1500 MW i Ringhals

Blykalla för 330 MW i Norrsundet, Gävle

Studsvik AB för 600 - 1400 MW vid Studsvik, Nyköping eller 1200 - 1600 MW i Valdemarsvik.

Nordic Baseload Power för 2500 MW i Barsebäck (fast nuvarande ägare Uniper säger nej till att upplåta marken).

Sammantaget ligger dessa ansökningar långt över vad regeringen har avsatt pengar till i sin nuvarande budget.

De tre första handlar om SMR:er i olika utförande, den sista om två stora verk av samma typ som i Oskarshamn. Det sistnämnda företaget (fast då med namnet Nordic Nuclear Energy) har lyckats övertyga Kävlings kommun om ett samarbete och sa sig inledningsvis kunna få ett av kärnkraftverken på plats i början av 2030-talet.

Billiga lån i hundramiljardersklassen och garanterat elpris i 40 år räcker dock inte för kärnkraftsbyggarna. Avfallsförvaringen riskerar att bli dyr om bara några få verk ska dela på kostnaderna. Därför har regeringen i sin vårbudget också avsatt 183 miljarder som garanti för avfallsförvaringen. Dessutom måste staten stärka Videbergs Kraft med direkt statligt deläggande och kapitaltillskott på 35 miljarder. Vi har säkert inte sett slutet på statliga insatser. Just nu utreds vad mer av statliga medel som behöver satsas på ”uppbyggnaden av leveranskedjor, kompetens och erfarenhetsutbyte”.

15 juli 2026 träder ändringar i Miljöbalken kapitel 4 i kraft. De gör i princip hela svenska kusten, från norska gränsen till Örnsköldsvik (inklusive Öland och Gotland), tillgänglig för kärnkraftsbyggande. Tidigare var det bara möjligt vid befintliga kärnkraftverk.

Lag (2026:585) om regeringens godkännande av kärntekniska anläggningar, gäller från 17 juni 2026. Detta är en slags principgodkännande av nya kärnkraftverk. Blykalla och Studsvik AB har lämnat in ansökningar enligt detta förfarande. Man kan också välja att få sin tänkta anläggning prövad som tidigare enligt Miljöbalken kap 17. Då beslutar regeringen om tillstånd efter att alla miljöbalksprövningar är gjorda. För godkännande enligt nya lagen krävs en anläggningsplan som ska visa hur anläggningen ska placeras, nödvändiga beredskapszoner, hur kärnavfallet ska hanteras mm. Det är länsstyrelsen på platsen som ska ta fram planen. Innan regeringen kan anta anläggningsplanen och godkänna anläggningen för fortsatt miljöbalksprövning måste kommunen ge sitt godkännande.

Lagar om uranbrytning

1 januari 2026 försvann förbudet mot uranbrytning i Sverige.

Den 15 juli tas det kommunala vetot mot uranbrytning bort. Detta genom att man har ändrat i Lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Anläggning för utvinning av kärnämnen eller för bearbetning för koncentration av utvunna kärnämnen anses inte längre vara en ”kärnteknisk anläggning” utan i stället en ”kärnteknisk verksamhet”. För kärnteknisk verksamhet finns inget kommunalt veto.

Efter omfattande protester mot brytning i alunskiffer, där det mesta av det svenska uranet finns, utlovade regeringen i februari att snabbtreda frågan om ett kommunalt veto specifikt mot brytning i alunskiffer. ”Brytning av mineral i alunskiffer är komplex, oprövad och kan medföra större miljörisker än många andra typer av gruvdrift” deklarerade regeringen i ett anfall av klarsynthet. Men någon utredare är fortfarande inte tillsatt. Troligen för att gruvbolagen blev sura när de riskerade att få ett nytt veto som skulle kunna omintetgöra deras gruvplaner.

Världens bästa elsystem och Europas lägsta elpriser

Vi har ett väl fungerande elsystem (t o m när hälften av kärnkraften står still). Ebba Busch prat om effektbrist och nödvändig baskraft har inget med verkligheten att göra. Vi har också Europas

lägsta elpriser räknat på årsbasis. Det skulle vi inte ha om regeringen tvingar in ny kärnkraft. Filip Jonsson m fl på Chalmers har räknat på detta. Rapporten heter "Tre elsystem som kan möta omställningen av industri- och transportsektorerna" och finns här

https://research.chalmers.se/publication/546563/file/546563_Fulltext.pdf

Rapporten visar att det årligen skulle bli 7 – 15 miljarder dyrare för samhället om man satsar på kärnkraft i stället för på förnybart + lagring. Den tar också upp en del andra felaktiga påståenden i regeringens finansieringsutredning (Dilléns rapport).

Föreläsningen om elhandel och elpriser

Lennart Söders föreläsning om elhandel och elpriser, som vi hade digitalt 12 maj, finns som ljudfil och med tillhörande bilder på vår hemsida, folkkampanjen.se.

Kärnkraftsläget i världen

En alldeles utmärkt källa till information om läget för kärnkraft och för sol och vind är World Nuclear Industry Status Report som ges ut varje år i september. I senaste rapporten finns också ett helt kapitel om SMR. Inledning och sammanfattning finns översatt till svenska. Hela rapporten med bilagor och den svenska översättningen finns här:

<https://www.worldnuclearreport.org/World-Nuclear-Industry-Status-Report-2025>

Jag har skrivit en artikel med de (i mitt tycke) väsentligaste slutsatserna av rapporten. Artikeln är publicerad i tidningen Parabol och finns här:

<https://www.parabol.press/karnkraften-haller-pa-att-bli-for-dyr/>

Fortsätt bära solmärket!

FMKK har en annons i Sveriges Naturs juninummer där vi uppmanar folk att bära solmärket och att bli medlemmar i FMKK. Leta fram ditt solmärke eller beställ nytt från

info@folkkampanjen.se

Och här ett tips från Bo Wennergren på lokal solmärkeskampanj

Jag har provat i ett par månader med olika A4-blad som går att sätta upp i affärer och bibliotek på anslagstavlor t.ex. De censureras inte bort eftersom de inte är partipropaganda utan försäljning.

Här i nejden har jag provat på ICA, lanthandeln och i bibliotek och folk plockar med sig märken!

Hälsningar
Thordis Samuelsson
Ordförande

Info och kontakt

www.folkkampanjen.se

Facebook: Folkkampanjen mot Kärnkraft och Kärnvapen

E-post: info@folkkampanjen.se

Telefon: 08-84 14 90